

วารสารสถานการณ์ตลาดแรงงานภาคเหนือ ประจำปี 2563

ความต้องการแรงงาน
5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ
(First S-curve) มากที่สุด
การแปรรูปอาหาร 10,113 อัตรา
คิดเป็นร้อยละ 36.10

ความต้องการแรงงาน
5 อุตสาหกรรมอนาคต
(New S-curve) มากที่สุด
การบินและโลจิสติกส์ 6,201 อัตรา
คิดเป็นร้อยละ 22.14

สายด่วน
1506

กด 2 กรมการเจ้าหน้าที่
ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
กรมการเจ้าหน้าที่ กระทรวงแรงงาน

<https://www.doe.go.th/lmia>

ศาสตร์แห่งพระราช

หลักการทรงงาน

ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พออยู่พอกิน

การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรทั้งหลายประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิต ได้เริ่มจากการเสด็จฯ ไปเยี่ยมประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรด้วยพระองค์เอง จึงทรงสามารถ เข้าพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาได้อย่างลึกซึ้งว่ามีเหตุผลมากมายที่ทำให้ราษฎร ตกอยู่ในวงจรแห่งทุกข์เข็ญ จากนั้นได้พระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกร มีความกินดีอยู่ดี มีชีวิตอยู่ในขั้น **“พออยู่ พอกิน”** ก่อน แล้วจึงขยับขยาย ให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

ในการพัฒนานั้น หากมองในภาพรวมของประเทศมิใช่งานเล็กน้อย แต่ต้องใช้ความคิดและกำลังของคนทั้งชาติ จึงจะบรรลุผลสำเร็จ ด้วย พระปรีชาญาณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทำให้คนทั้งหลายได้ประจักษ์ ว่าแนวพระราชดำริในพระองค์นั้น **“เรียบง่าย ปฏิบัติได้ผล”** เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วกัน ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ถ้าโครงการดี ในไม่ช้า ประชาชนก็ได้กำไรจะได้ผล ราษฎรจะอยู่ดีกินดีขึ้นจะได้ประโยชน์ไป...”

บรรณาธิการ Editor's Talk

สถานการณ์ตลาดแรงงานภาคเหนือปี 2563 จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลประชากรและกำลังแรงงาน ภาวะตลาดแรงงาน ภาวะการลงทุน การไปทำงานต่างประเทศ การทำงานของคนต่างด้าว ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ผู้ประกันตนลูกจ้างของกองทุนประกันสังคม สถานประกอบกิจการภาคเหนือ และ **บทความ : ทำอย่างไรให้ไทยเก่ง: พลิกตำรา สู่นโยบายเพื่อเพิ่มผลิตภาพ** เอกสารฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย ความเอื้อเฟื้อข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน สำนักงานประกันสังคม สำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปาง และสำนักงานจัดหางานจังหวัด 17 จังหวัดภาคเหนือ

ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ ขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่ได้ให้การเอื้อเฟื้อข้อมูล และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ www.doe.go.th/nlmi-lp หากท่านมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำ

ครั้งต่อไปขอได้โปรดแจ้งได้ที่ ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ ศาลากลางจังหวัดลำปาง ชั้น 3 ถนนวชิราวุธดำเนิน ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52000 โทรศัพท์หมายเลข 0-5426-5050 หรือช่องทางสื่อสารผ่าน E-mail : lm_lpg@live.com Facebook : Lmi Lampang และ Facebook Fanpage : ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

อนึ่งปัจจุบัน ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือได้ผลิตรายการ LMI Station ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและข่าวสารที่เกี่ยวข้องผ่านงาน Entertain ซึ่งท่านสามารถติดตามรับชมรายการ LMI Station ทุกวันพุธ เวลา 11.00 น. และรายการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงานว่าง 17 จังหวัดภาคเหนือ (LIVE สด) ทุกวันอังคารที่ 1 และ 3 ของเดือนเวลา 11.00 น. ผ่านช่องทาง Facebook Fanpage : ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ และ Youtube Channel : LMI Station

ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ
กุมภาพันธ์ 2564

• บรรณาธิการ	หน้า
• ประชากรและกำลังแรงงาน	1
• ภาวะตลาดแรงงาน	5
• ภาวะการลงทุน	10
• การไปทำงานต่างประเทศ	12
• การทำงานของคนต่างด้าว	13
• ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน	15
• ผู้ประกันตนลูกจ้างของกองทุนประกันสังคม	16
• สถานประกอบกิจการภาคเหนือ	17
• บทความ : ทำอย่างไรให้ไทยเก่ง: พลิกตำรา สู่นโยบายเพื่อเพิ่มผลิตภาพ	18

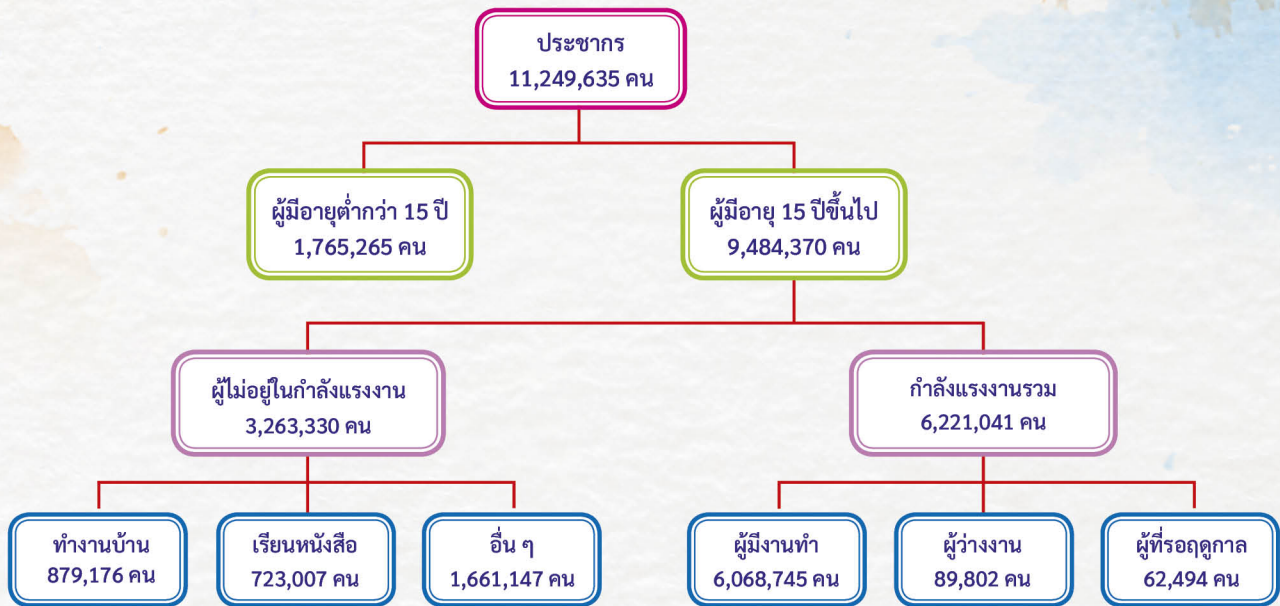
มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมการจ้ดหางาน

- ข้อ 1. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และเสมอภาค
- ข้อ 2. ให้บริการด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และประทับใจ
- ข้อ 3. มีมนุษยสัมพันธ์ ขยัน อดทน สามัคคี มีวินัย
- ข้อ 4. พัฒนาตนเองและหน่วยงาน สรรค์สร้างสังคม
- ข้อ 5. ศรัทธารักษาเกียรติ และศักดิ์ศรีของหน่วยงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน

แผนภูมิที่ 1 ประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงานและกำลังแรงงาน

ประชากรปี 2563 จำนวน 11,249,635 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 6,221,041 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 ของจำนวนประชากรรวมทั้งหมด ประกอบด้วยผู้มีงานทำ 6,068,745 คน คิดเป็นร้อยละ 53.95 ผู้ว่างงาน จำนวน 89,802 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

และผู้รอฤดูกาล จำนวน 62,494 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56

เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าประชากรลดลง คิดเป็นร้อยละ 0.45 ผู้มีงานทำลดลง คิดเป็นร้อยละ 1.34 และผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 57.76

ตารางที่ 1 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอาชีพ

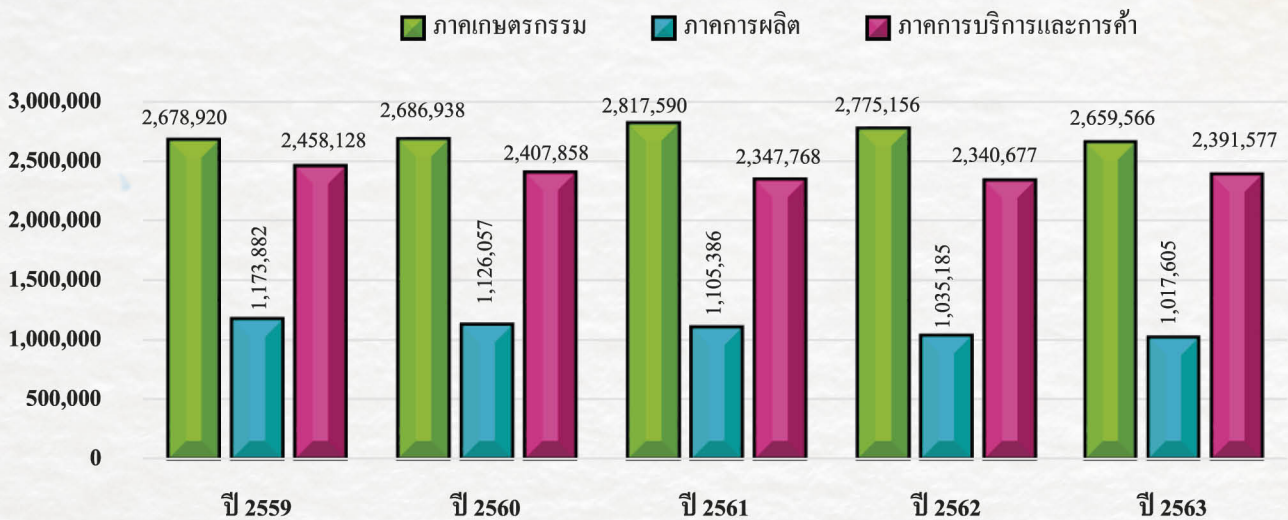
ประเภทอาชีพ	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	131,277	162,774	31,497	23.99
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	275,917	287,503	11,586	4.20
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	171,166	182,077	10,911	6.37
เสมียน	191,315	191,638	323	0.17
พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด	1,110,606	1,126,377	15,771	1.42
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	2,460,558	2,353,608	-106,950	-4.35
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	701,864	705,172	3,308	0.47
ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	304,698	299,956	-4,742	-1.56
อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	803,618	759,641	-43,977	-5.47
รวม	6,151,016	6,068,745	-82,271	-1.34

ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอาชีพ

ผู้มีงานทำที่ทำงานในอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมงมากที่สุด จำนวน 2,353,608 คน คิดเป็นร้อยละ 38.78 รองลงมาคือ พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 1,126,377 คน คิดเป็นร้อยละ 18.56 และอาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ จำนวน 759,641 คน

คิดเป็นร้อยละ 12.52 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าประเภทอาชีพ 3 อันดับแรกที่เพิ่มขึ้นดังนี้ ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 23.99 รองลงมาคือ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 6.37 และผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.20

แผนภูมิที่ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ตารางที่ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคเกษตรกรรม	2,775,156	2,659,566	-115,590	-4.17
ภาคการผลิต	1,035,185	1,017,605	-17,580	-1.70
ภาคบริการและการค้า	2,340,677	2,391,577	50,900	2.17
รวม	6,151,016	6,068,745	-82,271	-1.34

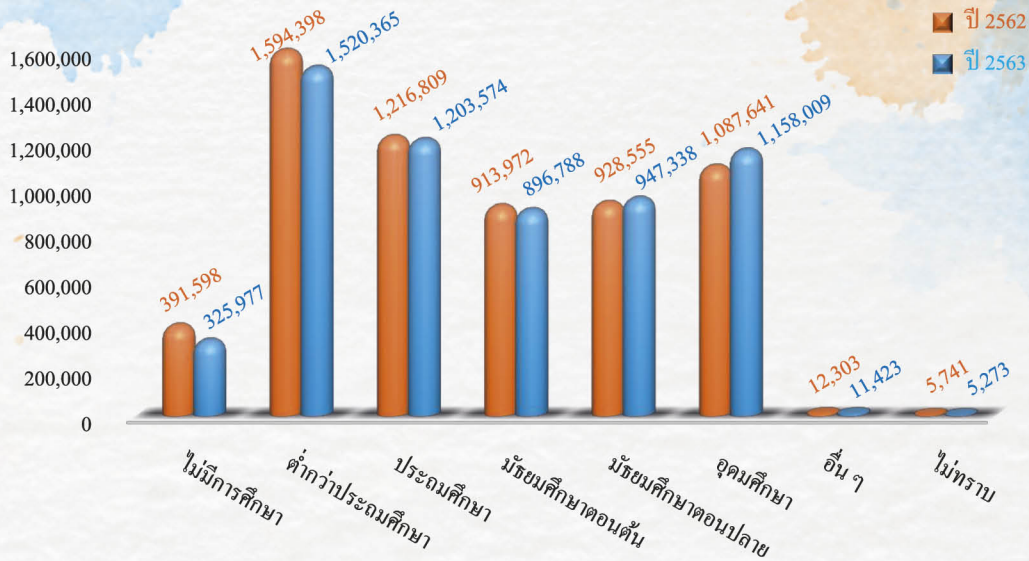
ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จะเห็นว่าอุตสาหกรรมเกือบทุกประเภทลดลง ยกเว้นภาคเกษตรที่มีความเคลื่อนไหวขึ้นลงเนื่องจากผลกระทบภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงทำให้ขาดแคลนน้ำ ทางด้านการผลิตส่วนใหญ่ในภาคอุตสาหกรรมการลงทุนเพื่อการผลิตหัตถ์แรงงานจำนวนมากถูกลดการจ้างลง เนื่องจากการนำเอาเทคโนโลยี

เข้ามาแทนที่ สำหรับภาคการบริการหดตัวมาจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 จำนวนนักท่องเที่ยว และการเข้าพักลดลงอย่างมาก แต่หลังจากมีการผ่อนคลายการเดินทางภายในประเทศ และภาครัฐมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและประกาศช่วงวันหยุดพิเศษ ทำให้นักท่องเที่ยวเริ่มหดตัวน้อยลงในช่วงครึ่งปีหลัง

แผนภูมิที่ 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

- หมายเหตุ
1. ไม่มีการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียน หรือไม่เคยได้รับการศึกษา
 2. อื่น ๆ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษา ที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้
 3. ผู้มีงานทำไม่ทราบวุฒิการศึกษา หมายถึง ไม่พบตัวผู้ให้สัมภาษณ์/คนให้ข้อมูลไม่รู้ข้อมูล

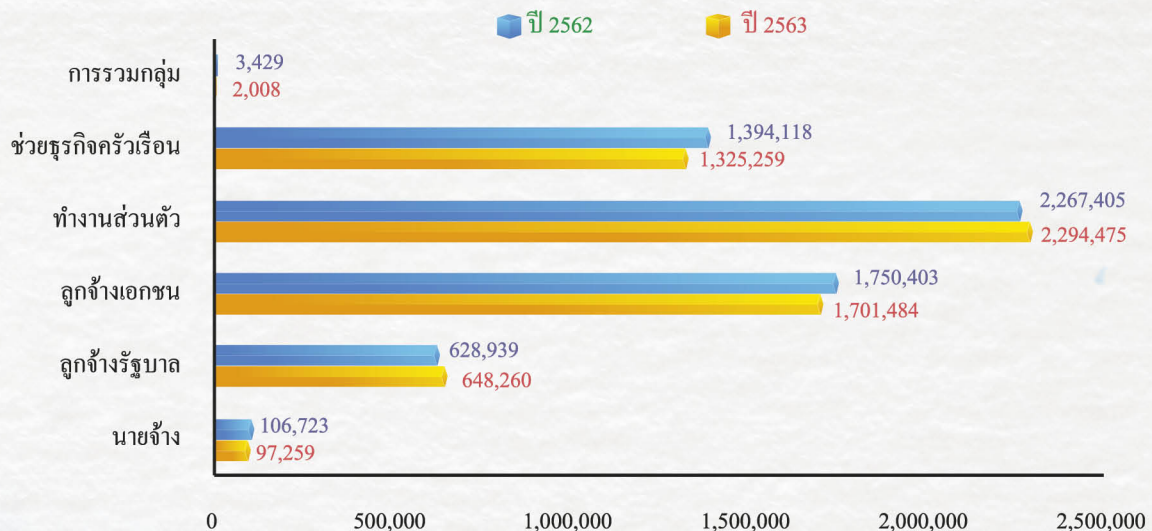
ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ผู้มีงานทำส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 1,520,365 คน คิดเป็นร้อยละ 25.05 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 1,203,574 คน คิดเป็นร้อยละ 19.83

และระดับอุดมศึกษา จำนวน 1,158,009 คน คิดเป็นร้อยละ 19.08 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าโดยภาพรวมลดลง คิดเป็น ร้อยละ 1.34

แผนภูมิที่ 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามสภาพการทำงาน

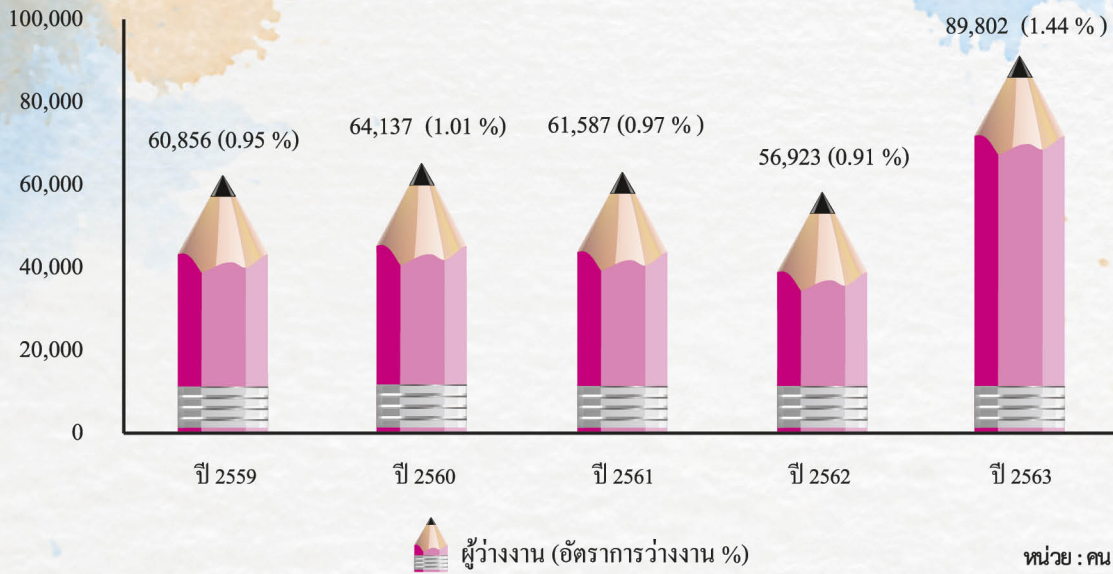
หมายเหตุ การรวมกลุ่ม* หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ผ่านการลงทุน การขาย งานอื่นๆ ของกิจการที่ทำตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน

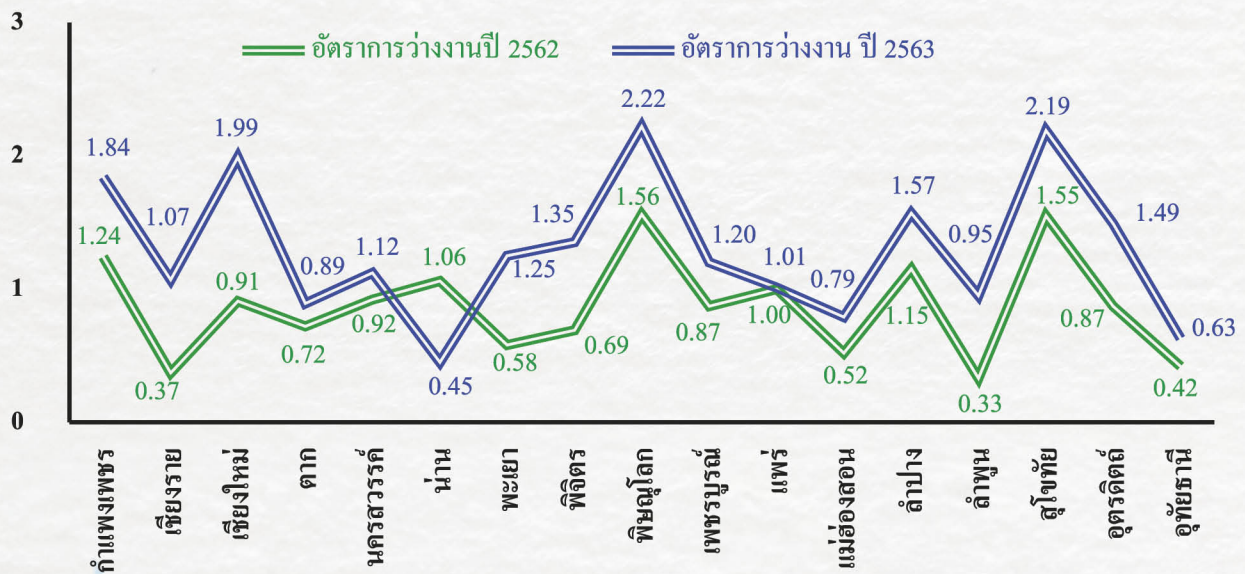
ผู้มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง จำนวน 2,294,475 คน คิดเป็นร้อยละ 37.81 รองลงมาคือ ลูกจ้างเอกชน จำนวน 1,701,484 คน คิดเป็นร้อยละ 28.04 และช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง จำนวน 1,325,259 คน คิดเป็นร้อยละ 21.84

แผนภูมิที่ 5 ภาวะการว่างงาน และอัตราการว่างงาน

แผนภูมิที่ 6 ภาวะอัตราการว่างงานจำแนกตามรายจังหวัด

หมายเหตุ 1. ตารางที่ 1-7 ในตารางสถิติผลรวมของแต่ละจำนวนอาจไม่เท่ากับยอดรวม ทั้งนี้เนื่องมาจากการปัดเศษทศนิยมของข้อมูลแต่ละจำนวนซึ่งได้จากการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{จำนวนผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$

ภาวะการว่างงาน และอัตราการว่างงาน

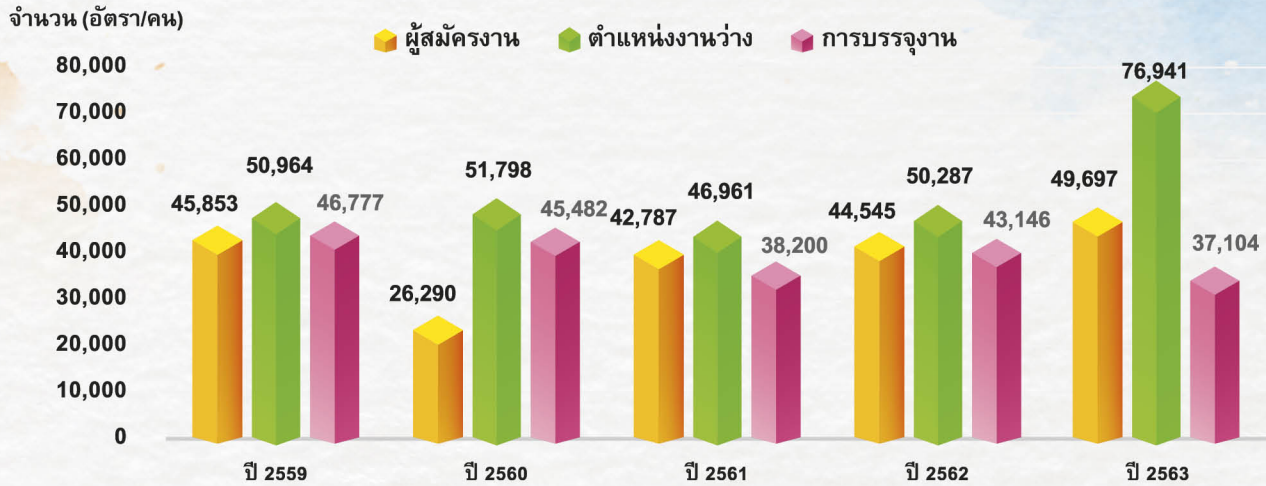
ผู้ว่างงานปี 2563 จำนวน 89,802 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 32,879 คน คิดเป็นร้อยละ 57.76 สำหรับอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.91 เป็นร้อยละ 1.44 พบว่าอัตราการว่างงานยังคงสูง เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID -19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รวมถึงนายจ้างเลิกกิจการ

และทยอยปิดกิจการลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อลูกจ้างพนักงานที่ถูกให้ออก ไล่ออก หรือปลดออก

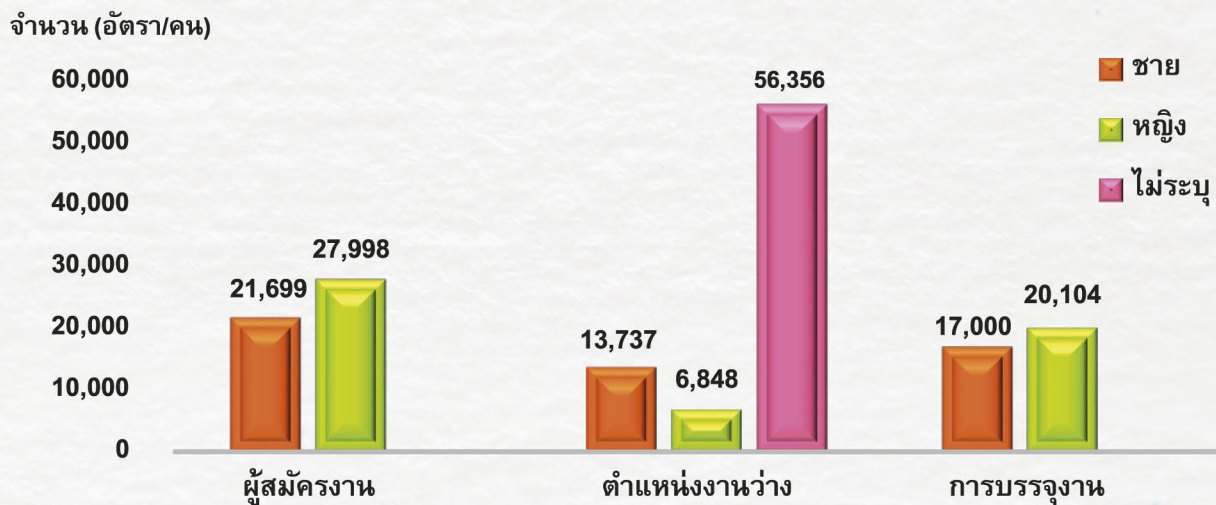
จังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงขึ้น 3 อันดับแรกได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก เท่ากับร้อยละ 2.22 รองลงมาคือ จังหวัดสุโขทัย เท่ากับร้อยละ 2.19 และจังหวัดเชียงใหม่ เท่ากับร้อยละ 1.99

ภาวะตลาดแรงงาน

แผนภูมิที่ 7 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน

แผนภูมิที่ 8 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุ

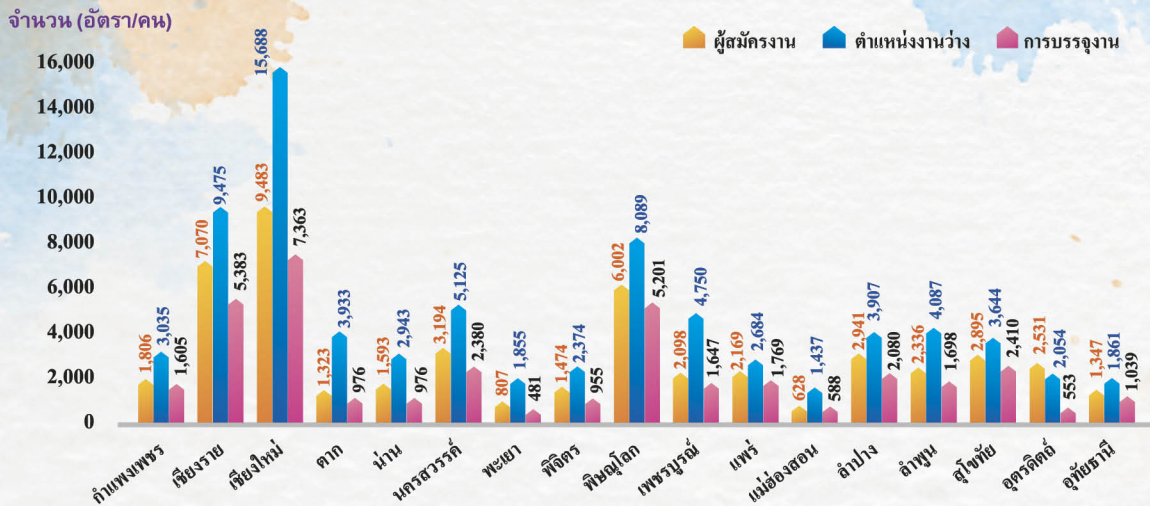
ผู้สมัครงาน จำนวน 49,697 คน จำแนกเพศชาย จำนวน 21,699 คน คิดเป็นร้อยละ 43.66 เพศหญิง จำนวน 27,998 คน คิดเป็นร้อยละ 56.34

ตำแหน่งงานว่าง จำนวน 76,941 อัตรา จำแนกเพศชาย จำนวน 13,737 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 17.85 เพศหญิง จำนวน 6,848 อัตราคิดเป็นร้อยละ 8.90 และไม่ระบุ จำนวน 56,356 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 73.25

การบรรจุงาน จำนวน 37,104 คน จำแนกเพศชาย จำนวน 17,000 คน คิดเป็นร้อยละ 45.82 เพศหญิง จำนวน 20,104 คน คิดเป็นร้อยละ 54.18

เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความต้องการแรงงานในแต่ละช่วงที่ผ่านมาพบว่าความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นและลดลงเล็กน้อยจนถึงปี 2562 และเพิ่มขึ้นมากที่สุดในปี 2563 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าผู้สมัครงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.57 ตำแหน่งงานว่างเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 53.00 สำหรับการบรรจุงานลดลง คิดเป็นร้อยละ 14.00 จากแผนภูมิในปี 2563 แสดงถึงความต้องการแรงงาน หรือตำแหน่งงานว่างเพิ่มขึ้น เนื่องจากช่วงปีดังกล่าวรัฐบาลโดยกระทรวงแรงงานได้มีการจัดงาน Job Expo Thailand 2020 ระหว่างวันที่ 26-28 กันยายน 2563 จึงมีการรวบรวม ตำแหน่งงานว่างเพื่อจัดงานดังกล่าว และเพื่อให้ผู้ที่กำลังว่างงาน ตกงาน นักศึกษาจบใหม่ และสถานประกอบการได้มีโอกาสได้จ้างงานกัน

แผนภูมิที่ 9 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามรายจังหวัด

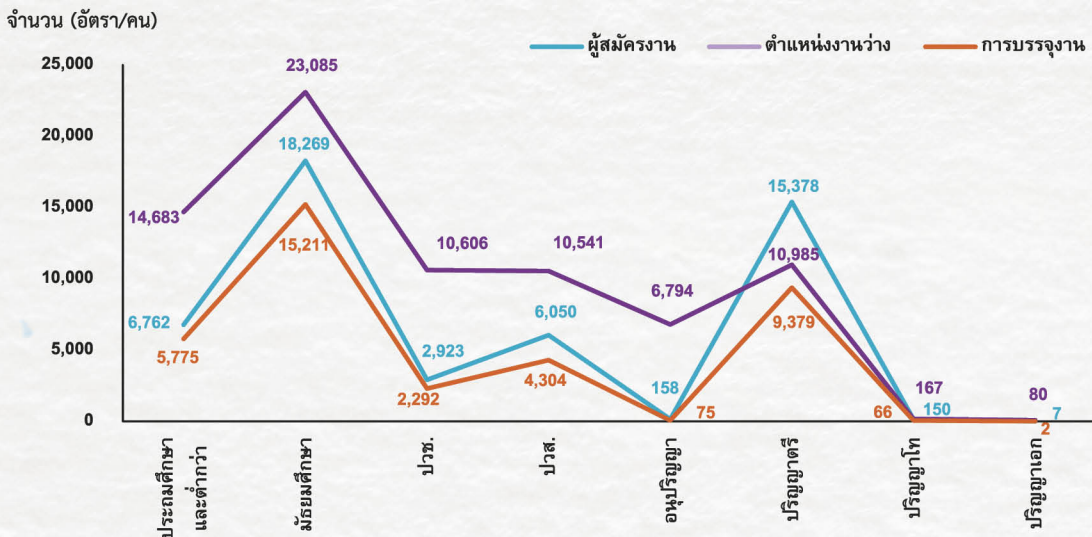
ผู้สมัครงาน จังหวัดที่มีผู้สมัครงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9,483 คน คิดเป็นร้อยละ 19.08 รองลงมา คือ จังหวัดเชียงราย จำนวน 7,070 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6,002 คน คิดเป็นร้อยละ 12.08

ตำแหน่งงานว่าง จังหวัดที่มีความต้องการแรงงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15,688 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 20.39 รองลงมาคือ จังหวัดเชียงราย จำนวน 9,475 อัตรา

คิดเป็นร้อยละ 12.31 และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 8,089 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 10.51

การบรรจุงาน จังหวัดที่มีผู้สมัครงาน และได้รับการบรรจุงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7,363 คน คิดเป็นร้อยละ 19.84 รองลงมาคือ จังหวัดเชียงราย จำนวน 5,383 คน คิดเป็นร้อยละ 14.51 และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5,201 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02

แผนภูมิที่ 10 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามระดับการศึกษา

ผู้สมัครงาน ระดับการศึกษาที่มีผู้สมัครงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18,269 คน คิดเป็นร้อยละ 36.76 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 15,378 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94 และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน 6,762 คน คิดเป็นร้อยละ 13.61

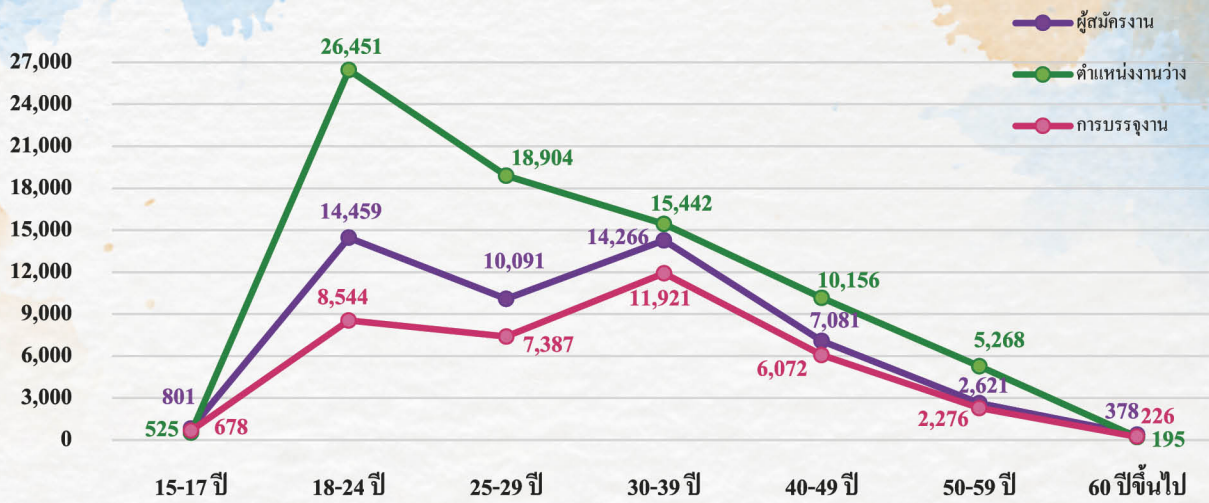
ตำแหน่งงานว่าง ระดับการศึกษาที่มีความต้องการแรงงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 23,085 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า

จำนวน 14,683 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 19.08 และระดับปริญญาตรี จำนวน 10,985 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 14.28

การบรรจุงาน ระดับการศึกษาที่ได้รับการบรรจุงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 15,211 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 9,379 คน คิดเป็นร้อยละ 25.28 และระดับประถมศึกษา และต่ำกว่า จำนวน 5,775 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56

แผนภูมิที่ 11 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน จำแนกตามอายุ

ผู้สมัครงาน ช่วงอายุที่มีผู้สมัครงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 14,459 คน คิดเป็นร้อยละ 29.09 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 14,266 คน คิดเป็นร้อยละ 28.71 และช่วงอายุ 25-29 ปี จำนวน 10,091 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31

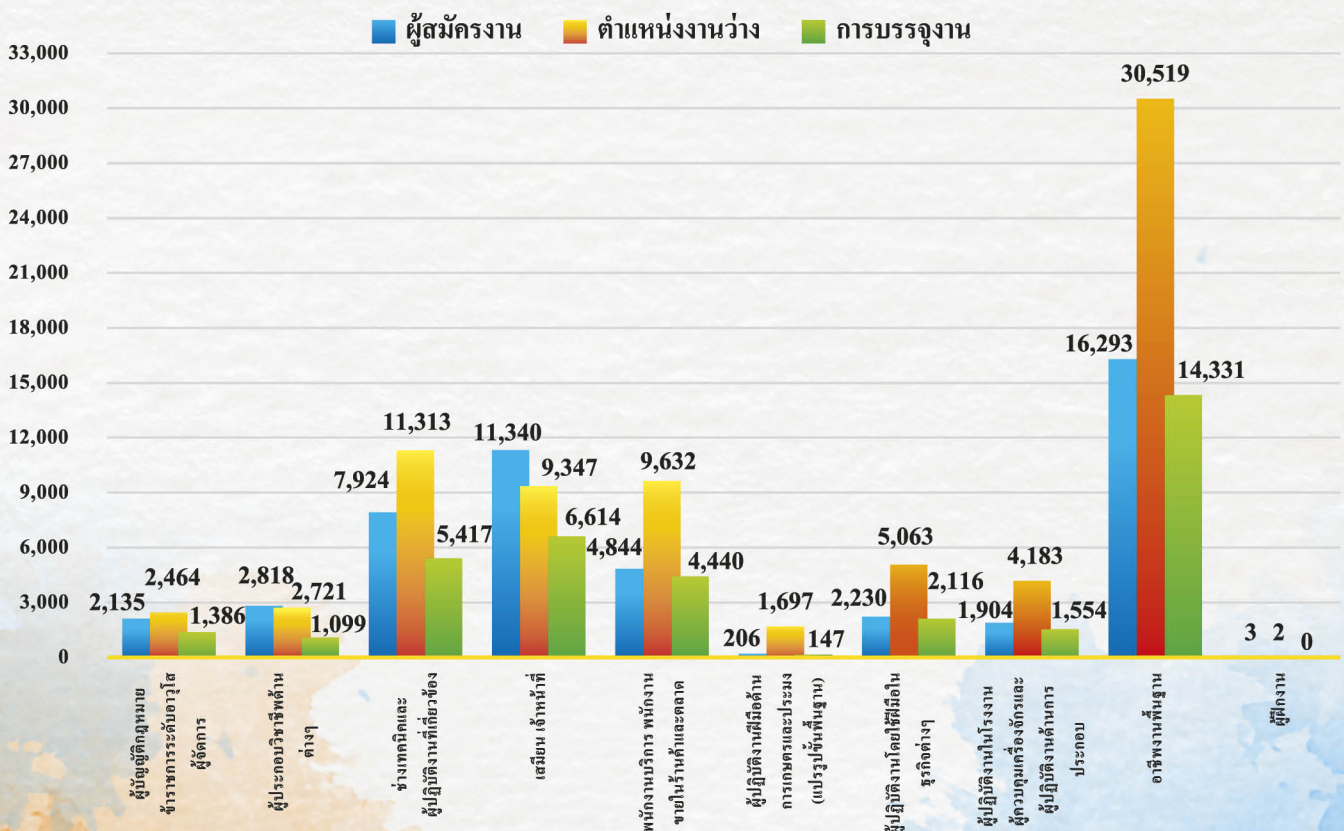
ตำแหน่งงานว่าง ช่วงอายุที่มีความต้องการแรงงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 26,451 อัตราคิดเป็น ร้อยละ 34.38 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 25-29 ปี จำนวน 18,904 อัตรา

คิดเป็นร้อยละ 24.57 และช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 15,442 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 20.07

การบรรจุงาน ช่วงอายุที่ได้รับการบรรจุงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 11,921 คน คิดเป็นร้อยละ 32.13 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 8,544 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.03 และช่วงอายุ 25-29 ปี จำนวน 7,387 คน คิดเป็น ร้อยละ 19.91

แผนภูมิที่ 12 ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน จำแนกตามประเภทอาชีพ

ตำแหน่งงานว่างประเภทอาชีพ 3 อันดับแรก ได้แก่

1. อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 30,519 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 39.67

จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

2. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11,313 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 14.70

จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

3. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 9,632 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 12.52

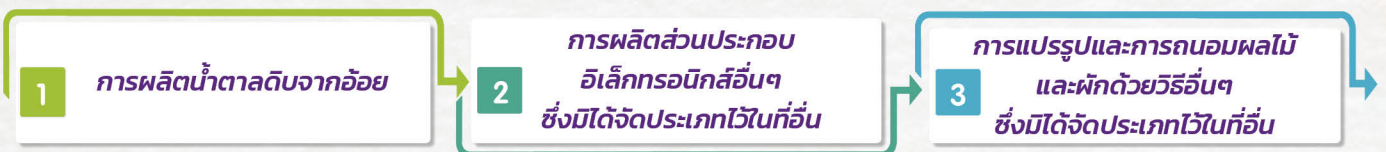
จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

ตำแหน่งงานว่างประเภทอุตสาหกรรม 3 อันดับแรก ได้แก่

1. การผลิต จำนวน 22,816 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 29.65

จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

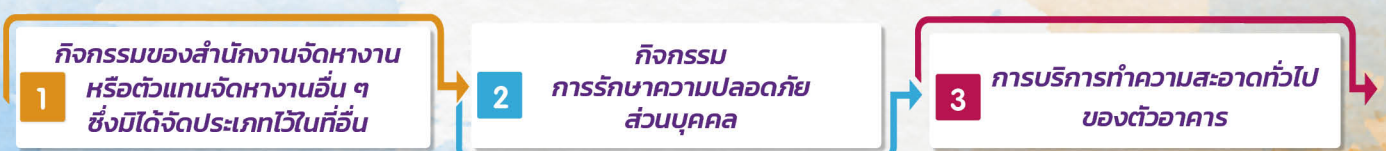
2. การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยายนต์ จำนวน 19,059 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 24.77

จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

3. กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ จำนวน 4,609 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 5.99

จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

การบรรจงานประเภทอาชีพ 3 อันดับแรก ได้แก่

1. อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 14,331 คน คิดเป็นร้อยละ 38.62 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 แร่งานในด้านการผลิตต่าง ๆ
แรงงานทั่วไป
- 2 แร่งานด้านการผลิต
- 3 แร่งานด้านการประกอบอื่นๆ

2. เสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 6,614 คน คิดเป็นร้อยละ 17.83 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 เสมียน เจ้าหน้าที่จัดเก็บเอกสาร
- 2 เสมียนพนักงานทั่วไป
พนักงานธุรการ
- 3 พนักงานบันทึกข้อมูล
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5,417 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 ตัวแทนนายหน้า
ขายบริการธุรกิจอื่น ๆ
- 2 พนักงานบริการลูกค้า
- 3 พนักงานบัญชี

การบรรจงานประเภทอุตสาหกรรม 3 อันดับแรก ได้แก่

1. การผลิต จำนวน 10,682 คน คิดเป็นร้อยละ 28.79 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 การผลิตน้ำตาลดิบ
จากอ้อย
- 2 การผลิตเลนส์
- 3 การผลิตส่วนประกอบ
อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ
ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

2. การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ จำนวน 9,457 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 การขายปลีกสินค้าอื่นๆ
ในร้านค้าทั่วไป
- 2 การขายยานยนต์ใหม่
ชนิดรถยนต์นั่งส่วนบุคคล
รถกระบะ: รถตู้ และรถขนาดเล็ก
- 3 ร้านสะดวกซื้อ / มินิมาร์ท

3. การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ จำนวน 3,653 คน คิดเป็นร้อยละ 9.85 จำแนกรายละเอียดหมวดย่อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1 กิจกรรมด้านการบริการ
ที่ส่งเสริมภาครัฐโดยรวม
- 2 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค
- 3 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

ความต้องการแรงงานใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย จำนวน 28,013 อัตรา ดังนี้

5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve)

5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve)

ภาวะการลงทุน

ตารางที่ 3 จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และการจ้างงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการจำแนกตามรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงงาน (แห่ง)		เงินลงทุน (ล้านบาท)		การจ้างงาน (คน)	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
กำแพงเพชร	39	33	645.21	4,935.67	418	382
เชียงราย	53	47	2,576.02	1,155.51	932	460
เชียงใหม่	40	27	1,678.05	749.43	588	668
ตาก	28	14	386.64	333.55	1,497	638
น่าน	9	5	37.89	128.90	59	80
นครสวรรค์	23	30	8,455.73	2,334.06	646	507
พะเยา	20	17	187.85	302.17	113	161
พิจิตร	10	5	149.40	1,778.50	88	60
พิษณุโลก	20	23	466.63	295.58	298	298
เพชรบูรณ์	45	32	628.69	2,139.85	397	252
แพร่	52	13	994.98	77.28	1,416	169
แม่ฮ่องสอน	6	1	39.58	0.00	81	0
ลำปาง	17	11	115.18	732.95	199	77
ลำพูน	15	16	492.21	398.62	267	177
สุโขทัย	19	13	111.77	167.74	147	107
อุตรดิตถ์	14	8	504.62	1,879.04	66	77
อุทัยธานี	3	5	54.70	93.20	24	54
รวม	413	300	17,525.15	17,502.05	7,236	4,167

การลงทุนในภาคเหนือปี 2563 มีโรงงานที่ขออนุญาตประกอบกิจการใหม่ 300 แห่ง เงินลงทุน 17,502.05 ล้านบาท และเกิดการจ้างงาน 4,167 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมลดลง จำนวน 113 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.36 เงินลงทุนลดลง จำนวน 23.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.13 และ

การจ้างงานลดลง จำนวน 3,069 คน คิดเป็นร้อยละ 42.41 การลงทุนในภาคเอกชนยังคงหดตัว ภาคธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอแผนการลงทุนเนื่องจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจและผลกระทบจากโรคระบาดไวรัส COVID-19 สำหรับการจ้างงานยังคงหดตัวลง

จำแนกตามรายจังหวัด

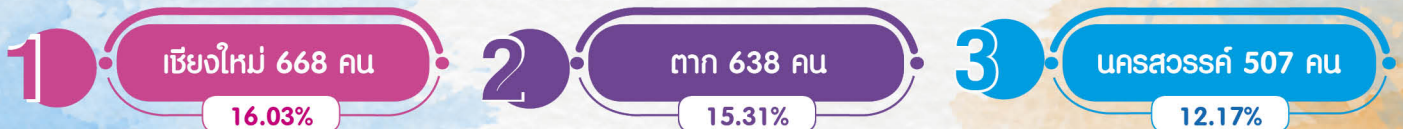
จังหวัดที่มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ 3 อันดับแรก

จังหวัดที่มีมูลค่าการลงทุน 3 อันดับแรก

จังหวัดที่มีการจ้างงาน 3 อันดับแรก

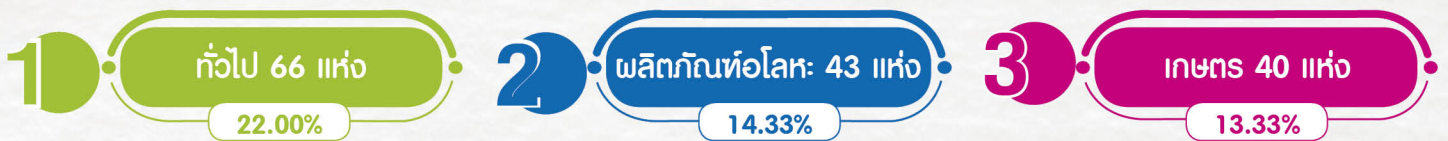

ตารางที่ 4 จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และการจ้างงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

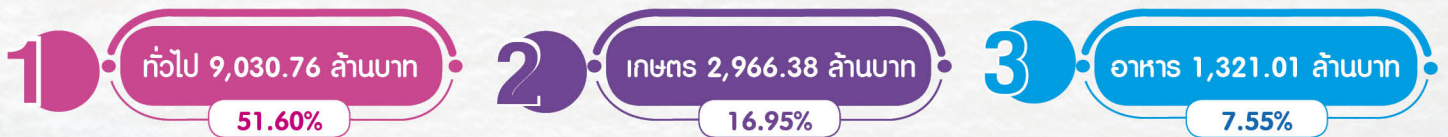
ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)		เงินลงทุน (ล้านบาท)		การจ้างงาน (คน)	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
เกษตร	60	40	1,641.56	2,966.38	430	423
อาหาร	53	38	1,027.30	1,321.01	814	1,048
เครื่องตี	8	1	5,918.29	14.00	323	15
สิ่งทอ	1	3	17.32	212.50	290	404
เครื่องแต่งกาย	9	2	51.84	26.75	658	180
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	30	18	487.61	131.90	629	259
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	51	13	663.86	61.77	1,007	155
กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	3	3	67.20	1,290.96	45	146
เคมี	6	4	1,639.04	109.63	0	57
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	11	32	490.75	897.34	176	214
ผลิตภัณฑ์ยาง	4	4	187.86	96.20	70	42
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	10	8	134.86	62.53	156	77
ผลิตภัณฑ์โลหะ	54	43	595.31	575.39	158	267
ผลิตภัณฑ์โลหะ	0	1	0.00	2.20	447	4
ผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ	18	9	147.32	165.25	177	96
เครื่องจักรกล	1	0	4.88	0.00	10	0
ไฟฟ้า	2	1	91.18	36.00	159	71
ขนส่ง	23	14	637.36	501.48	244	281
ทั่วไป	69	66	3,721.61	9,030.76	1,443	428
รวม	413	300	17,525.15	17,502.05	7,236	4,167

จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ 3 อันดับแรก

อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุน 3 อันดับแรก

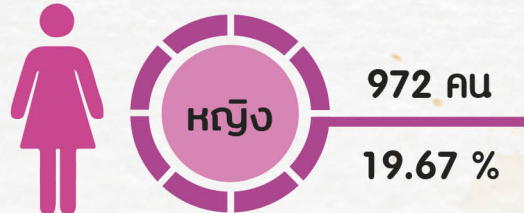
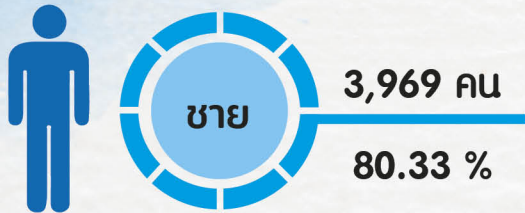

อุตสาหกรรมที่มีการจ้างงาน 3 อันดับแรก

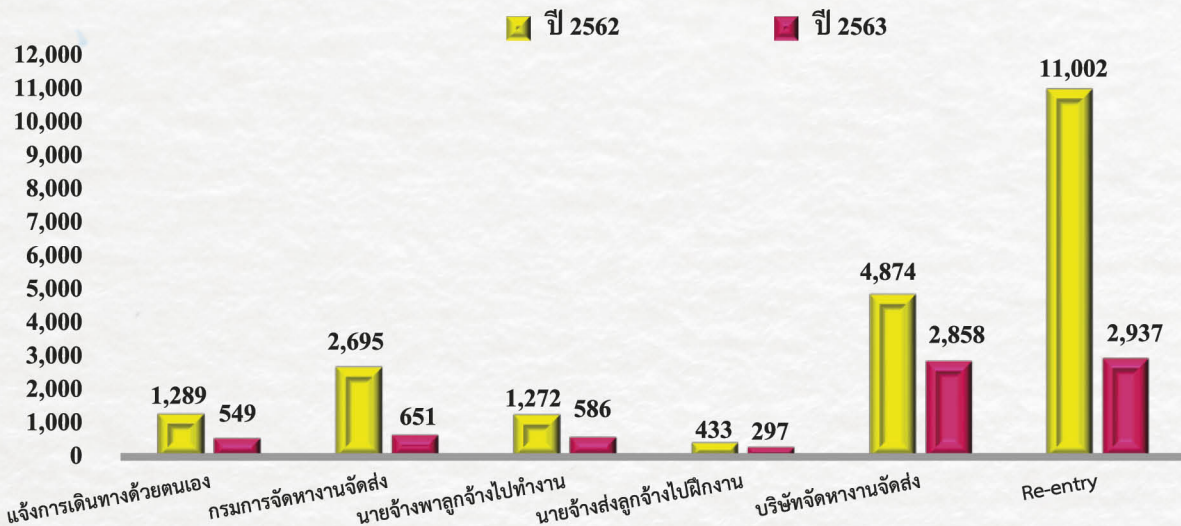

การไปทำงานต่างประเทศ

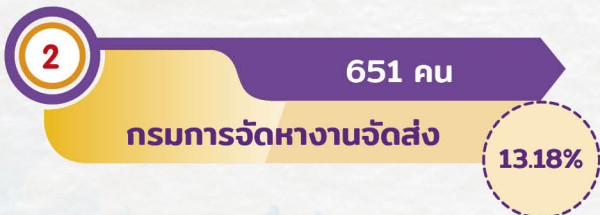
แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศปี 2563 จำนวน 4,941 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ลดลงจำนวน 5,622 คน คิดเป็นร้อยละ 53.22 สำหรับ Re-entry จำนวน 2,937 คน ลดลงจากช่วงปีที่ผ่านมา จำนวน 8,065 คน คิดเป็นร้อยละ 73.30

แผนภูมิที่ 13 จำนวนแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนก 5 วิธีการเดินทาง

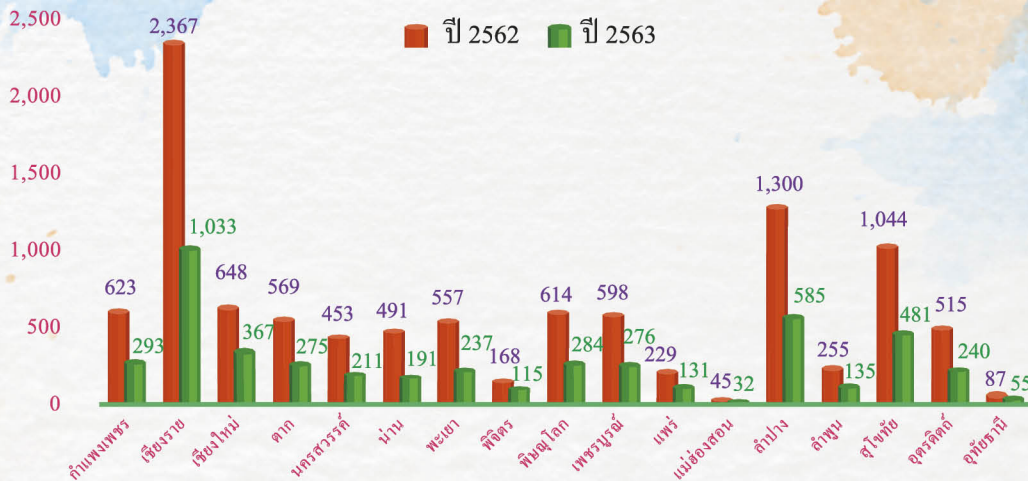
จำแนกวิธีการเดินทาง 3 อันดับแรก ดังนี้

ประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงาน 3 อันดับแรก ดังนี้

แผนภูมิที่ 14 จำนวนแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกรายจังหวัด

จังหวัดที่แรงงานเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนก 3 อันดับแรก ดังนี้

การทำงานของแรงงานต่างด้าว

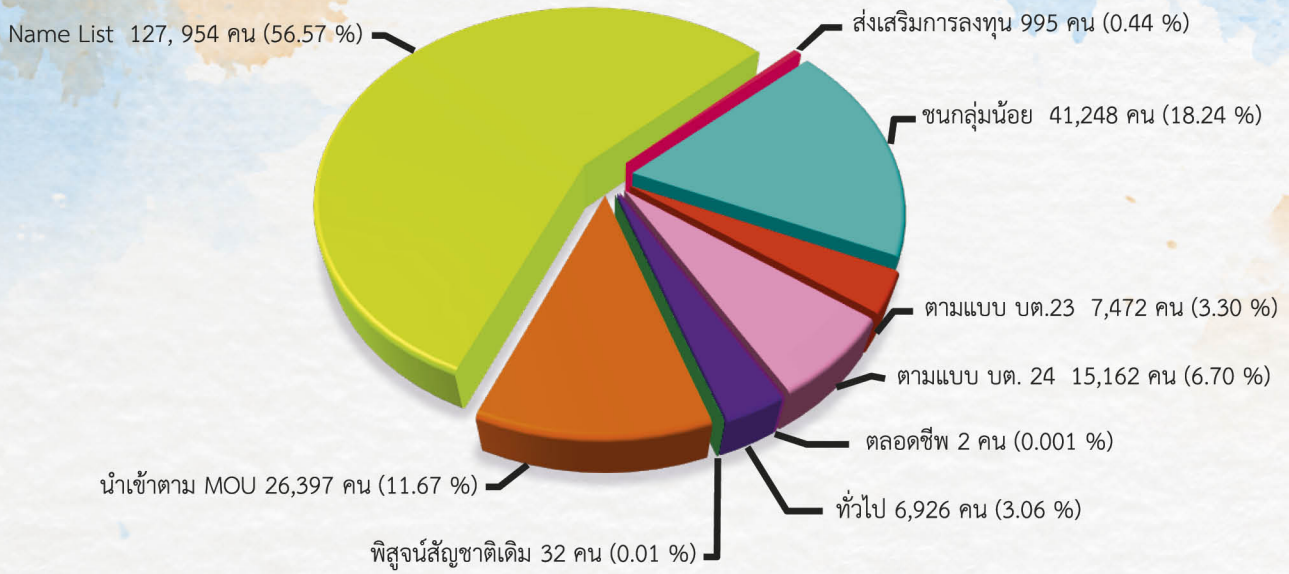
แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในภาคเหนือ ณ เดือนธันวาคม 2563 จำนวน 226,188 คน เมื่อเปรียบเทียบกับ เดือนธันวาคม 2562 ลดลงจำนวน 35,210 คน คิดเป็นร้อยละ 13.47

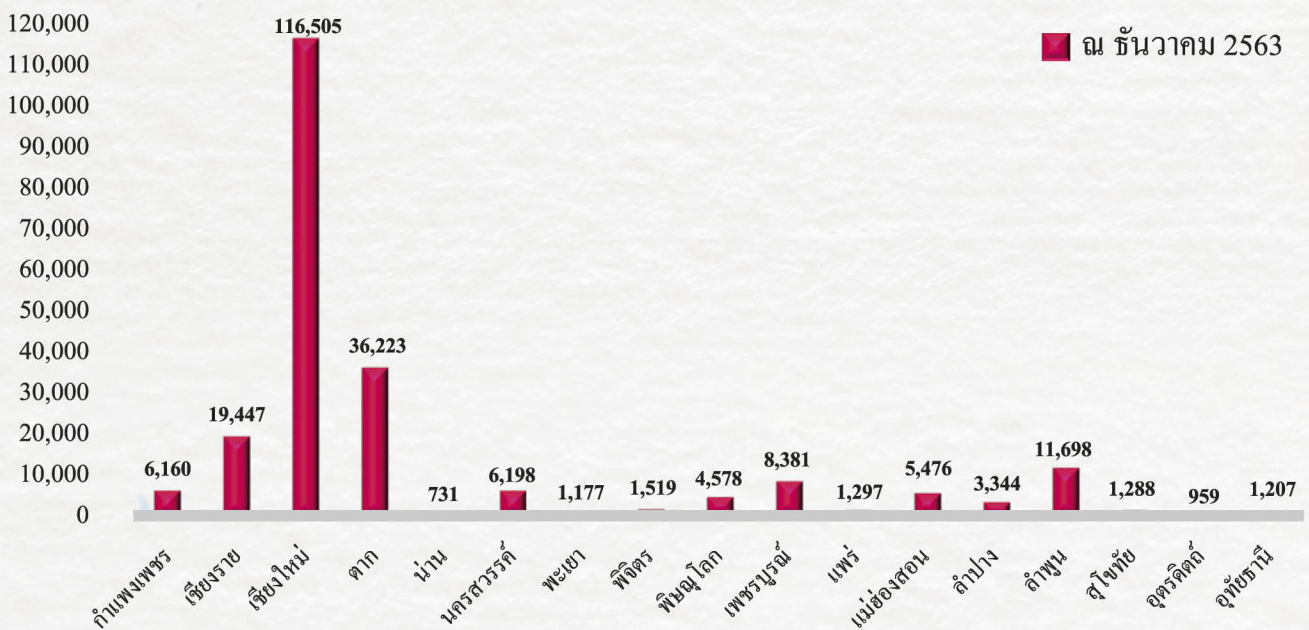
จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าว 3 กลุ่ม ดังนี้

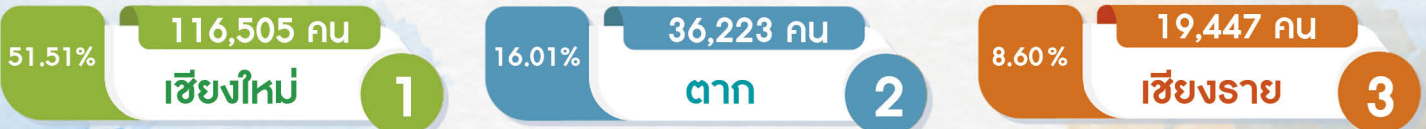
แผนภูมิที่ 15 จำนวนแรงงานต่างด้าวจำแนกตามประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงาน

แผนภูมิที่ 16 จำนวนแรงงานต่างด้าวจำแนกตามรายจังหวัด

จำแนกตามรายจังหวัด 3 อันดับแรก ดังนี้

ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

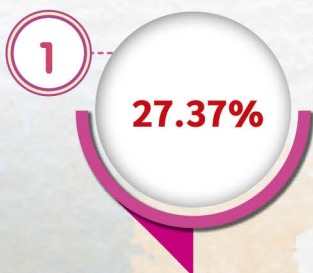
ตารางที่ 5 จำนวนผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน จำแนกสาเหตุการออกจากงานรายจังหวัดปี 2563

จังหวัด	ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานปี 2563			รวม
	เลิกจ้าง	ลาออก	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	
กำแพงเพชร	3,935	13,977	3,185	21,097
เชียงราย	15,781	27,613	1,825	45,219
เชียงใหม่	67,188	62,997	3,593	133,778
ตาก	4,505	12,315	1,034	17,854
น่าน	3,627	9,024	1,166	13,817
นครสวรรค์	7,825	21,780	1,446	31,051
พะเยา	5,463	11,123	1,123	17,709
พิจิตร	2,911	11,678	2,072	16,661
พิษณุโลก	9,630	22,793	2,798	35,221
เพชรบูรณ์	5,507	17,688	1,159	24,354
แพร่	4,597	9,995	1,397	15,989
แม่ฮ่องสอน	2,405	3,422	538	6,365
ลำปาง	9,789	19,473	3,153	32,415
ลำพูน	13,373	21,463	1,159	35,995
สุโขทัย	2,892	10,353	1,422	14,667
อุตรดิตถ์	3,390	9,437	1,253	14,080
อุทัยธานี	3,430	7,718	1,374	12,522
รวม	166,248	292,849	29,697	488,794

หน่วย : คน

ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานในภาคเหนือปี 2563 จำนวน 488,794 คน จำแนกสาเหตุการออกจากงาน ดังนี้ กรณีเลิกจ้าง จำนวน 166,248 คน คิดเป็นร้อยละ 34.01 กรณีลาออก จำนวน 292,849 คน คิดเป็นร้อยละ 59.91 และกรณีสิ้นสุดสัญญาจ้าง จำนวน 29,697 คน คิดเป็นร้อยละ 6.08

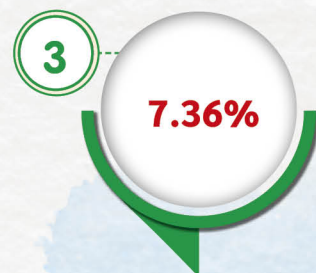
จังหวัดที่มีผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานสาเหตุการเลิกจ้าง ลาออก และสิ้นสุดสัญญาจ้าง 3 อันดับแรก ได้แก่

• เชียงใหม่ 133,778 คน

• เชียงราย 45,219 คน

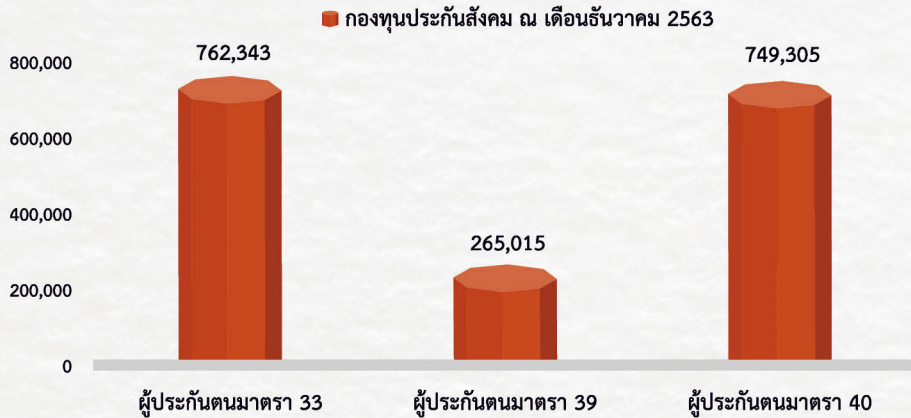
• ลำพูน 35,995 คน

◀ ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

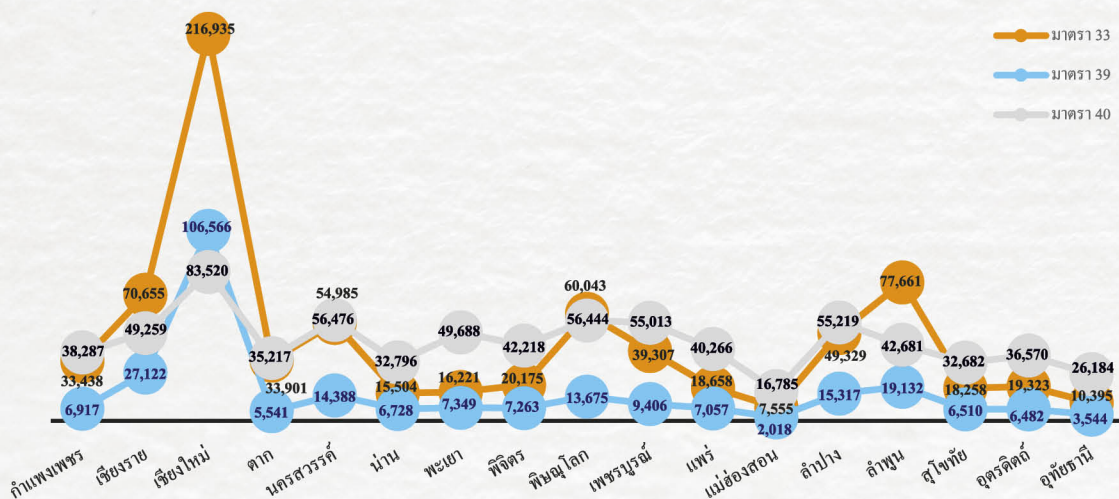
ผู้ประกันตนลูกจ้างของกองทุนประกันสังคม

สถิติผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ณ เดือนธันวาคม 2563 จำนวน 1,776,663 คน จำแนกเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 จำนวน 762,343 คน คิดเป็นร้อยละ 42.91 ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 จำนวน 265,015 คน คิดเป็นร้อยละ 14.92 และผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 749,305 คน คิดเป็นร้อยละ 42.17

แผนภูมิที่ 17 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40

แผนภูมิที่ 18 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 จำแนกตามรายจังหวัด

ผู้ประกันตนมาตรา 33 จำแนกตามรายจังหวัด 3 อันดับแรก ดังนี้

ผู้ประกันตนมาตรา 39 จำแนกตามรายจังหวัด 3 อันดับแรก ดังนี้

ผู้ประกันตนมาตรา 40 จำแนกตามรายจังหวัด 3 อันดับแรก ดังนี้

สถานประกอบการกิจการภาคเหนือ

ตารางที่ 6 จำนวนสถานประกอบการ และลูกจ้างจำแนกตามรายจังหวัด ณ เดือนธันวาคม 2563

จังหวัด	สถานประกอบการ (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)			รวมลูกจ้างทั้งหมด
		ชาย	หญิง	เด็ก	
กำแพงเพชร	2,816	19,961	10,350	30	30,341
เชียงราย	4,989	29,709	24,629	136	54,474
เชียงใหม่	12,645	84,149	82,547	232	166,928
ตาก	2,083	19,312	26,645	5	45,962
น่าน	1,860	6,910	5,161	0	12,071
นครสวรรค์	5,797	31,699	24,111	33	55,843
พะเยา	2,227	7,927	5,952	8	13,887
พิจิตร	2,514	11,469	10,049	12	21,530
พิษณุโลก	3,913	23,278	26,059	49	49,386
เพชรบูรณ์	3,122	20,667	17,684	10	38,361
แพร่	2,067	9,657	8,012	7	17,676
แม่ฮ่องสอน	1,095	3,551	2,890	36	6,477
ลำปาง	4,049	31,617	20,655	19	52,291
ลำพูน	2,493	35,595	41,140	186	76,921
สุโขทัย	1,964	9,464	7,356	13	16,833
อุตรดิตถ์	1,657	10,238	6,894	0	17,132
อุทัยธานี	1,277	5,404	4,044	0	9,448
รวม	56,568	360,607	324,178	776	685,561

สถานประกอบการในภาคเหนือ ณ เดือนธันวาคม 2563 จำนวน 56,568 แห่ง มีลูกจ้างทั้งหมด 685,561 คน จำแนกลูกจ้างชาย จำนวน 360,607 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 ลูกจ้างหญิง จำนวน 324,178 คน คิดเป็นร้อยละ 47.29 และ ลูกจ้างเด็ก จำนวน 776 คน คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด

จังหวัดที่มีจำนวนลูกจ้าง 3 อันดับแรก ได้แก่

เชียงใหม่

166,928 คน

24.35%

ลำพูน

76,921 คน

11.22%

นครสวรรค์

55,843 คน

8.15%

◀ ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปาง

บทความ

ทำอย่างไรให้ไทยเก่ง: พลิกตำรา สุนโยบายเพื่อเพิ่มผลิตภาพ

นางปัทมา อภัยทาน

นางสาวลลิตา กীরติวุฒิกุล

ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฝังรากลึกอยู่ในเศรษฐกิจไทยได้อย่างชัดเจน จากเมื่อ 30 ปีก่อนที่เศรษฐกิจเติบโตได้ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อปี ใกล้เคียงกับระดับศักยภาพในระยะยาว กลับขยายตัวได้เพียงร้อยละ 2.4 ในปี 2019 ช้ำร้ายสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ยิ่งตอกย้ำว่าไทยกำลังต้องพลิกฟื้นเศรษฐกิจให้สำเร็จและยกระดับมาเป็นประเทศร่ำรวย (High-Income Country) เพื่อไม่ให้เศรษฐกิจจะงักงันและไม่สามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางได้

เป้าหมายของไทยเพื่อที่จะหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางและกลายเป็นประเทศร่ำรวยภายในปี 2037 ธนาคารโลกประเมินไว้ว่า ไทยจะต้องรักษาระดับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ให้ต่ำกว่าร้อยละ 5

คำถามคือ แล้วอะไรคือปัจจัยกำหนดทิศทางการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้า? เศรษฐกิจไทยในอีก 10 ปีข้างหน้า มีแนวโน้มที่จะเติบโตช้าลงจากปัจจัยกดดัน 2 ด้าน คือ 1) ปัจจัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงอายุ และ 2) ปัจจัยทุนที่อยู่ในระดับต่ำมาเป็นเวลานานเหมือนหนอนที่อยู่ในดักแด้มานานกว่า 2 ทศวรรษ ด้วยข้อจำกัดด้านแรงงานและทุน จึงดูเหมือนว่ากุญแจสำคัญที่จะปลดล็อกศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ก็คือ “ผลิตภาพการผลิต (Productivity)”

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยเรื่องการผลิต อธิบายว่า “ผลิตภาพการผลิต” คือ ตัวชี้วัดความสามารถหรือประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในภาคการผลิตของประเทศ โดยเฉพาะในภาวะที่ทรัพยากรแรงงานและทุนมีอยู่จำกัด ประเทศที่สามารถสร้างมูลค่าผลผลิตได้สูงกว่าภายใต้ทรัพยากรที่เท่ากัน จึงแสดงถึงผลิตภาพการผลิตที่สูงกว่า “ผลิตภาพ” ในที่นี้จึงเปรียบเหมือน “ความเก่ง” ซึ่งเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝนและความเชี่ยวชาญในการทำงานของแรงงาน การปรับทักษะของแรงงานให้ทันกับความก้าวหน้าของ

เทคโนโลยี การวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการผลิต รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เอื้อให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การศึกษากการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิตของไทย (Kiratiwudhikul, forthcoming)¹ โดยใช้ข้อมูลผลสำรวจสำมะโนอุตสาหกรรมที่สำรวจข้อมูลจากสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมรวมกว่า 2.5 แสนราย ในปี 2006-2016 พบข้อเท็จจริงที่สำคัญว่า ผลิตภาพการผลิตในภาพรวมของไทยเติบโตได้ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.2 ต่อปี และสถานประกอบการที่มีผลิตภาพสูงสุด 10 เปอร์เซ็นไทล์แรก (กลุ่ม Frontier) มีระดับผลิตภาพสูงกว่าบริษัทที่เหลือ (กลุ่ม Non-frontier) ถึง 20 เท่า

คำถามต่อมาคือ จะทำอย่างไรให้ผู้ประกอบการทั้งหมดสามารถยกระดับผลิตภาพไปสู่กลุ่ม Frontier?

จากการวิเคราะห์ที่ได้ข้อสรุปว่าปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดระดับผลิตภาพของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมไทยมีอยู่ 3 ประการ

ปัจจัยแรก คุณภาพและประสิทธิภาพการผลิตของแรงงาน ซึ่งมีผลเชิงบวกต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพมากที่สุด ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนจากระดับค่าจ้างของแรงงาน สัดส่วนรายจ่ายที่สถานประกอบการใช้ในการฝึกอบรมแก่แรงงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะ รวมถึงสัดส่วนของเจ้าของธุรกิจหรือผู้ประกอบการที่เป็นหุ้นส่วนต่อแรงงานที่ใช้ในการผลิตทั้งหมด นอกจากนี้ ความสำคัญของปัจจัยนี้ยังสะท้อนได้จากผลสำรวจเรื่องอุปสรรคในการดำเนินกิจการที่สถานประกอบการจำนวนมากโดยเฉพาะในกลุ่ม Frontier ระบุว่าปัญหาขาดแคลนแรงงานทักษะสูงเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง

ปัจจัยที่สอง การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในกระบวนการผลิต (R&D) และการแพร่กระจายของนวัตกรรม จากการวิเคราะห์ผลสำรวจฯ สถานประกอบการในกลุ่ม Frontier มีการทำ R&D อย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าใช้จ่ายมากถึงร้อยละ 6-8 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

¹งานศึกษานี้วิเคราะห์ผลิตภาพตามฟังก์ชันการผลิตแบบ Cobb-Douglas โดยผลิตภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity: TFP) วัดจากการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากส่วนที่มิได้มาจากการเพิ่มของปัจจัยจำนวนแรงงานและทุน

และมีสัดส่วนของบริษัทข้ามชาติ มากกว่ากลุ่ม Non-frontier 7 เท่า ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาและรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศมาใช้ในระดับที่สูงกว่า นอกจากนี้ สถานประกอบการ ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันว่าการสนับสนุนด้านสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน เงินลงทุนและสภาพคล่อง รวมถึงแรงจูงใจด้านภาษี เพื่อการนำเข้าเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นปัจจัยอันดับต้น ๆ ที่ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือ ซึ่งจะเป็นฐานสำคัญในการส่งเสริม R&D

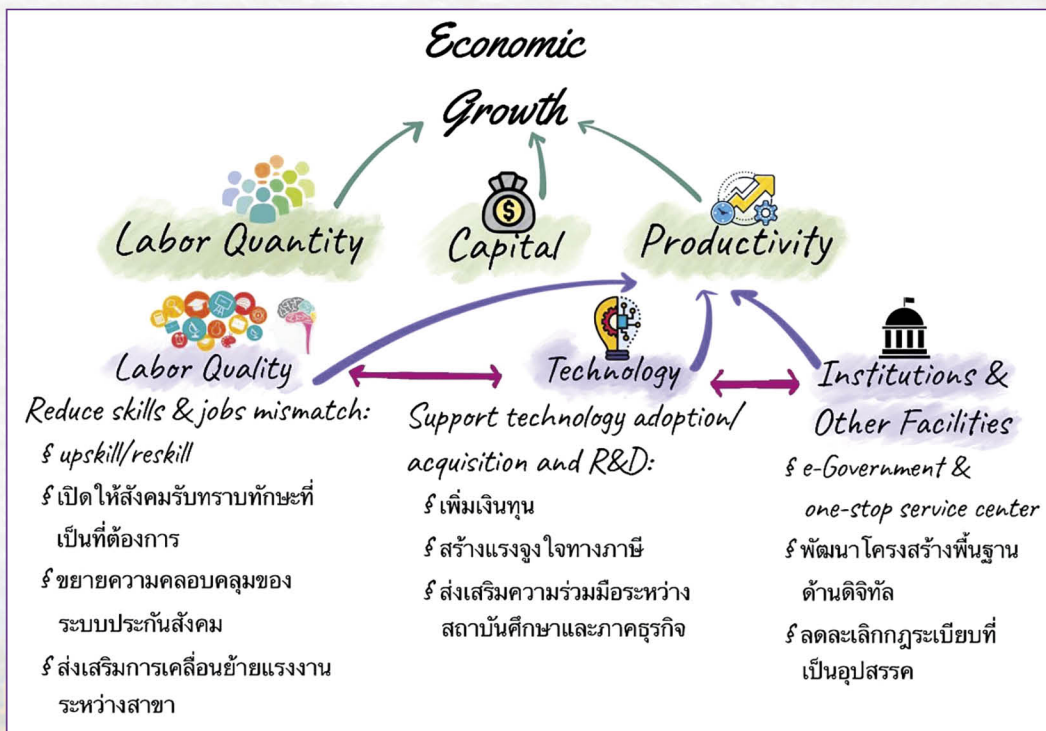
ปัจจัยที่สาม โครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบภาครัฐที่เอื้อให้เกิดการยกระดับความสามารถในการแข่งขันและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ โดยต้นทุนค่าสาธารณูปโภคและต้นทุนอื่นจากการดำเนินธุรกิจมีผลเชิงลบต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ ขณะที่สถานประกอบการที่เป็นผู้ส่งออกและเผชิญกับการแข่งขันจากภายนอกประเทศเป็นปัจจัยที่ส่งผลบวกต่อการเพิ่มผลิตภาพการผลิต สอดคล้องกับผลสำรวจเรื่องอุปสรรคในการดำเนินกิจการที่สถานประกอบการจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าอุปสรรคสำคัญคือการขนส่งและโลจิสติกส์กฎระเบียบราชการ และความไม่แน่นอนของนโยบายภาครัฐ

หากการเพิ่มผลิตภาพคือบันไดไปสู่การยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบายที่มุ่งให้ประเทศขับเคลื่อนด้วยการเพิ่มผลิตภาพ จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องผลักดัน โดยควรมุ่งเป้าไปที่หัวใจของผลิตภาพ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ยกระดับทักษะและพัฒนาคุณภาพแรงงานไทย ผ่านการสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาทักษะแรงงานที่ตรงความต้องการของตลาด พัฒนาแพลตฟอร์ม

ฐานข้อมูลระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และสถาบันการอบรม ให้เชื่อมต่อกันแบบครบวงจรเพื่อให้ลูกจ้างได้งานที่ใช่ และนายจ้างได้คนที่มีทักษะตามความต้องการ ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อเอื้อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานทักษะสูงเข้าสู่ภาคการผลิตที่เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย และพัฒนาระบบประกันสังคมให้ครอบคลุม ทัวถึง และเท่าเทียม

2) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต ผ่านการสร้างกลไกแรงจูงใจด้านสิทธิประโยชน์ ภาษี และสินเชื่อ รวมถึงสร้างกลไกความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันศึกษาและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนสร้างนวัตกรรมการผลิตของประเทศ **3) สร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาการผลิต** ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างภาครัฐเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงทบทวนกฎระเบียบราชการและวางแผนพัฒนาประเทศให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่เศรษฐกิจบริษัทใหม่

หากต้องการเปลี่ยนไทยให้เป็น “ไทยเก่ง” และขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ไต่ระดับไปสู่กลุ่มประเทศร่ำรวยภายในสองทศวรรษข้างหน้า นอกจากนโยบายภาครัฐต้องพุ่งตรงไปที่การพัฒนาทักษะแรงงาน สร้างนวัตกรรมการผลิต และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานแล้ว ไทยยังต้องลดละเลิกกฎระเบียบราชการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และที่สำคัญ การยกระดับผลิตภาพต้องเดินหน้าต่อเนื่องโดยไม่รอช้า เพราะความท้าทายจากบริษัทโลกใหม่กำลังมาถึงแล้ว

บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

อำนวยการจัดทำ
นางสาวสุกกุล ไตรรัตน์ผลาดล
ผู้อำนวยการกองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน

คณะผู้จัดทำ

ว่าที่ร.ต.หญิง ตรุณี จันทร่มล	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานแรงงานภาคเหนือ
นายภาณุศาสตร์ โสมภิมย์	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
นางสาวมณีวรรณ เสมอใจ	เจ้าพนักงานแรงงานชำนาญงาน
นางฮาดีเก๊ะห์ จำปาทอง	เจ้าพนักงานแรงงานชำนาญงาน
นางพรนิตา เทพวงศ์	พนักงานธุรการ ส 3
นายจักรกฤษณ์ ชันทะพงษ์	พนักงานขับรถยนต์ ส 2
นายณัฐพร ก่อเกิดวงศ์	เจ้าพนักงานแรงงาน
นางสาวศุทธิยา พุเจริญสุข	เจ้าพนักงานแรงงาน

ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

ศาลากลางจังหวัดลำปางชั้น 3 ถนนวชิราวุธดำเนิน ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52000

Facebook Fanpage
ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

Line official
ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

กรมการจัดหางาน
<https://www.doe.go.th/prd/>